

Nr 352.

Av herr **Löthner**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universiteten och den medicinska undervisningen m. m.

I proposition nr 272 har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit riksdagen att såsom bidrag till professur i internationell rätt vid Stockholms högskola anvisa ett anslag för nästkommande budgetår av 6 500 kr. Erforderligt återstående belopp för professurens inrättande skulle tillskjutas av Stockholms stad. Med förordandet av detta anslag har departementschefen likväl icke avsett att taga ställning om ett allmänt understödjande med statsmedel av verksamheten vid högskolan.

Visst är det önskvärt med denna professur vid högskolan, men fråga är dock, om icke angelägenheten av inrättandet av en annan professur är än större, nämligen en särskild professur i finansrätt med finansvetenskap. För närvarande är professuren i finansrätt förenad med den i civilrätt, avd. speciell privaträtt, vilket på grund av förhållandena uppenbarligen är till förfång för undervisningen och forskningen i båda disciplinerna. Den speciella privaträtten utgör i sig ett så vittomfattande ämne, att den helt borde kräva sin man. Såsom även universitetsberedningen i annat sammanhang framhållit, är det »naturligt, att innehavarna av ifrågakvarande professur kommit att inrikta sin forskning framför allt på professurens huvudämne, medan åter biämnet, finansrätten, i regel endast i mindre utsträckning blivit föremål för vetenskaplig bearbetning. Finansrätten har härigenom kommit att intaga en i det stora hela undanskymd ställning. — Även det ämne, som utgör huvudämne i de nuvarande professurerna, måste för övrigt bli lidande på att professurens innehavare samtidigt skall bedriva undervisning i forskning i finansrätt.»

De skäl, som av universitetsberedningen sålunda anförts, ha gällt en kombination mellan nationalekonomi och finansrätt, men de torde med än större styrka kunna göras gällande i fråga om en kombination mellan speciell privaträtt och finansrätt. Vid den juridiska fakulteten har studiet av den speciella privaträtten en betydligt större omfattning och intensitet än av nationalekonomien.

Universitetsberedningen beklagar vidare finansrättens undanskymda ställning med hänsyn till den stora och ständigt ökade betydelsen av skattelagstiftningen. Ju större denna blivit för de enskilda medborgarna, för näringslivet och för samhället i dess helhet, desto mer har behovet av skolade

skattejurister gjort sig gällande. Icke minst framträder behovet av finansrättsexperter vid skattelagstiftningens utformning. Om denna lagstiftning kan anses vara svåröverskådlig och lida av tekniska brister, torde detta enligt beredningen bl. a. sammanhånga med att de finansrättsligt skolade krafterna i vårt land varit för få.

Bl. a. på grundval av dessa av beredningen anförda skäl har Kungl. Maj:t föreslagit inrättandet av särskilda lärostolar i finansrätt vid universiteten i Uppsala och Lund.

Emellertid torde det starkt kunna ifrågasättas, huruvida icke en speciell professur i finansrätt med finansvetenskap även bör inrättas vid Stockholms högskola. I skrivelser till bl. a. Stockholms stadsfullmäktige har från högskolans sida framförts, att inrättandet av denna professur enligt högskolans mening bör komma i första rummet framför andra tilltänkta nya professurer. En delning av den nuvarande ämneskombinationen vid högskolan är i högsta grad önskvärd i enlighet med vad ovan framhållits. Just i Stockholm, där de högre beskattningsdomstolarna äro till finnas och dit näringslivets ledning är koncentrerad, borde givetvis behovet av en dylik professur vara som störst.

För att möjliggöra detta bör riksdagen anvisa ett belopp, t. ex. detsamma som föreslagits till professuren i internationell rätt, och under förutsättning att Stockholms stad bidrager med återstående erforderligt belopp. Med hänsyn till den nu långt framskridna tiden och instundade hösttermins närhet torde av rent tekniska skäl en särskild professur i finansrätt icke kunna tillskapas till nästa läsår. Därför borde lämpligen ett bidrag anvisas för särskild undervisning i finansrätt under nästa budgetår samtidigt som riksdagen uttrycker den förhoppningen, att i nästa års statsverksproposition bidrag till inrättande av en särskild professur i ämnet kommer att föreslås.

Lika litet som när det gäller professuren i internationell rätt behöva med ett bifall till detta förslag statsmakterna taga ställning till frågan om ett allmänt understödjande med statsmedel av verksamheten vid högskolan.

Därför föreslås,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 272 måtte för nästkommande budgetår anvisa ett bidrag, förslagsvis å 6 500 kr., till särskild undervisning i finansrätt vid Stockholms högskola under förutsättning, att Stockholms stad förklarar sig villig att bidra med återstående belopp.

Stockholm den 7 juni 1947.

Olof Löthner.